

MIN IMEXXI JRID IKOLLU L-KAPAĊITAJIET MEHTIEĠA

EDWARD SCICLUNA /Ministru għall-Finanzi

Huwa minnu li hemm nies li jaqdu b'mod hafna ahjar minn haddiehor allura jimbuttaw lil dak li jkun, imma meta tara każ wara iehor tirrealizza li l-affari ġejja mill-organizzazzjoni u mhux mill-persuna

Jekk hemm xi haġa li tinkweta lil hafna nies hija n-nuqqas ta' servizz jew servizz hażin li jingħataw meta ma jagħtux kashom jew jagħtuhom prodotti li ma jaħdmux sew.

Meta tanalizza dan kollu tara li warajhom hemm il-persuna, imma iżjed minn hekk hemm l-organizzazzjoni.

Huwa minnu li hemm nies li jaqdu b'mod hafna ahjar minn haddiehor, jew inkella sfortunatament ikunu żorri allura jimbuttaw lil dak li jkun, imma meta tara każ wara iehor tirrealizza li din mhix kwistjoni tal-persuna involuta imma hemm l-organizzazzjoni warajha.

L-organizzazzjonijiet kummerċjali huma daww fejn hemm nies ta' negozju ta' iktar minn persuna waħda... tnejn, tlieta, erbgħa, ħamsa – uħud jidhru fihom il-mijiet, oħrajn l-eluf, skont in-natura tagħhom.

Organizzazzjoni, il-mod kif titmexxa hija parti xjenza u parti arti. Organizzazzjoni li hija militari tkun trid titmexxa b'mod differenti minn ngħidu aħna, Università jew inkella post tar-riċerka. Insibu tliet tipi ta' organizzazzjonijiet.

Insibu bħalma għedt fl-ewwel każ, il-militari – li huma aktar b'dixxiplina u bil-frosta fejn trid tikkmanda, trid tobdi, iktar dixxiplina iebes u ma tistax tvarja minnha – m'hemm demokrazija.

Forsi f'tit inqas hemm il-kunventi imma f'tit iżjed hemm il-ħabsijiet – jiġifieri dawn huma tip ta' organizzazzjoni li huma ddixxiplinati hafna. In-natura tagħhom titlob hekk. Ubbidjenza assoluta.

Hemm organizzazzjonijiet oħrajn fejn hemm dixxiplina però jkun hemm aktar demokrazija, fejn wieħed jisma' l-manigiers, ikun hemm

il-laqgħat, ikun hemm il-boardroom, kulhadd jagħmel is-suġġerimenti tiegħu. Din hija l-biċċa l-kbira tal-organizzazzjonijiet li nsibu aħna fid-dinja tan-negozju.

Imbagħad hemm organizzazzjonijiet oħrajn li huma kompletament demokratiċi fis-sens li min qiegħed fuqhom ma jistax jindaħlilhom speċjalment f'postijiet tar-riċerka, fejn għandek xjentisti li huma biss ikunu jafu x'inhuma jagħmlu u allura hadd ma jista' joqgħod jiddettalhom x'għandhom jagħmlu. Iktar tmur bir-riżultat milli joqogħdu jfissrullhom x'għandhom jagħmlu.

F'dawn il-postijiet insibu pereżempju anke fejn jipprovdulhom postijiet ta' divertiment jew postijiet fejn wieħed jistrieħ, bħal tennis courts, swimming pools u post iehor fejn wieħed jista' jirrilassa għax l-importanti li l-bniedem ikun kuntent u jagħti r-riżultat mistenni.

Nismigħu hafna bil-Microsoft u kumpaniji oħra anke f'Malta fl-igaming li jipprovdul dal-postijiet fejn wieħed jista' jkun rilassat, jistrieħ u jerga' jmur lura fuq xogħolu biex jipprova jsołvi l-problemi kbar li jkun hemm.

Issa min-naħa l-oħra, min imexxi jrid ikollu l-ħiliet, irid ikollu l-kapaċitajiet li jmexxi. Hafna nies li huma tajbin u xjentisti u bravi fix-xogħol tagħhom, mhumiex kapaċi li jmexxulek erba' min-nies tagħhom. Ma jafux iżommu dixxiplina, ma jafux l-organizzazzjoni kif taħdem, m'għandhomx il-psikologija li jifhem lil dak li jkun sfortunatament, u allura hafna organizzazzjonijiet jifsaxxaw fix-xejn.

Ma mmorrux 'il bogħod. Steve Jobs – li kien imexxi l-famuża Apple – teknoloġija li affaxinat lid-dinja u għamlet rivoluzzjoni kbira, ma kienx kapaċi jmexxi l-organizzazzjoni tiegħu u wasal fi stadju fil-ħajja tiegħu fejn kellhom ikeċċuh mill-organizzazzjoni tiegħu stess biex imbagħad reġa' daħal numru ta' snin wara.

Jiġifieri hafna organizzazzjonijiet magħrufin, kultant huma msemmijin għal min imexxihom għax huma kapaċi.

Ryanair: nafu li Ryan li kien il-partner ta' Mike O'Leary u li flimkien għax kienu kapaċissimi, għamlu rivoluzzjoni f'dak li huma low-cost airlines, titjiriet bl-irħis, u nibqgħu sejr in hekk.

Jiġifieri l-organizzazzjonijiet huma l-moħħ wara hafna suċċessi jew inkella dis-fatti.

F'dan il-kuntest aħna nħobbu nqabblu bejn is-settur pubbliku u dak privat. Kultant ingergru għas-settur pubbliku għal raġunijiet politiċi jew raġunijiet oħra. Hafna drabi ngħidu li mhux kapaċi jagħti riżultati bħalma jagħti bi ħlas fis-settur privat. Xi veritajiet ikun hemm għalkemm l-ineffijenza tinstab f'kull settur.

Hu għalhekk l-Universitajiet u istituzzjonijiet tat-tagħlim oħra jgħallmu l-management biex persuni jkollhom daww il-kapaċitajiet u ħiliet li jgħinu lil min ikun qiegħed imexxi.

Għax mhux kulhadd imwield intraprenditur.

Mill-esperjenza tiegħi nahseb li l-aktar diffiċli huwa meta l-organizzazzjoni ma tiffunzjonax u tkun trid tistruttura ruħha għax hemm-hekk inti toqros lin-nies u se jkun hemm iċ-ċaqliq kbir.

Hadd ma jieħu gost b'dawn it-tibdiliet speċjalment jekk ikunu kontributuri jew irid ikun hu li jirrangja.

Fuq kollox però huwa importanti li min ikun qed imexxi – sew fis-settur pubbliku u anke fis-settur privat – irid jagħti kas kbir tal-organizzazzjoni jekk ma tkunx qed tiffunzjona jew twassal ir-riżultati mixtieqa.

Jekk il-klijent mhux kuntent u sodisfatt bis-servizz mogħti, wieħed għandu jħares mill-qrib lejn l-organizzazzjoni li jkun qed jappartjeni magħha u jiddeċiedi x'bidliet ikun hemm b'żonn li jsiru.

U dan jgħodd sew għas-settur pubbliku u sew dak privat.

X'qalu?

Sur Editor,

Issa isbah! Frank Portelli jagħmel akkużi serji fis-sens li l-elezzjoni għall-ħatra tal-kap il-ġdid tal-Partit Nazzjonalista kienet imbagħbsa. Din ġdida u sabiħa!

Il-klikka Nazzjonalista toħroġ bħal qatta' bla ħabel għal Frank Portelli għax sempliċiment qal li mhux bħala wieħed mill-kontesta għall-għażla tal-kap tal-Partit Nazzjonalista ma kienx se jithalla jagħmel it-timbru tiegħu fuq il-karti tal-vot. Lil dan ir-raġel nistħajlu qiegħed f'għar u kultant żmien joħroġ jispara, u fejn laqat laqat.

Il-Prim Ministru Joseph Muscat qal li pajjizna għandu b'żonn Oppozizzjoni soda. Qal ukoll li kien veru li għandhom jieħdu ż-żmien tagħ-

hom biex jirrangaw l-affarijiet interni tagħhom, imma wasal iż-żmien li jinħatar kap ġdid u sod.

Frank Portelli stqarr ukoll li jekk fil-PN kien se jibqgħu jirrenja dan il-ħmieġ, allura hu kien se jitlaq mill-Partit Nazzjonalista. Kmieni, ngħidlu jien. Mela l-PN qatt xi darba kien nadif?

Imma l-aktar wieħed li għaxxaqha kien il-kontestant l-ieħor Adrian Delia. Dan qal li kull meta l-Partit Nazzjonalista tilef, dan dejjem hareġ qawwi minn qatt qabel. U tant hareġ qawwi minn qatt qabel li l-Partit Laborista kiseb magħoranza ta' 40,000 vot fuq il-PN. Hareġ qawwi aktar mid-darba l-oħra ta'!

VALERIE BORG,
il-Belt Valletta

Xi rridu eżatt mill-ħajja?

Sur Editor,

L-isptar huwa post fejn igagħalni nirrifletti hafna. L-isptar huwa università tal-ħajja li, għal min hu miftuħ u miftuħa għat-tagħlimiet li jagħti, jibqgħu magħna. Anzi! Għandhom il-qawwa li jibdlulna ħajjitna!

Haġa biss tibqa' magħna: ir-relazzjonijiet li għandna. Hdejn is-sodda tal-marid kollox jispiċċa. Tispiċċa s-saħħa. Jispiċċaw il-flus. Jispiċċa l-poter. Tibqa' biss iż-żamma tal-id li, il-qraba u l-ħbieb jistgħu jibqgħu jagħtuha bi mħabba lill-persuna marida.

X'qed nagħmlu bir-relazzjonijiet tagħna ma' xulxin? Qegħdin nieħdu ħsiebhom? U jekk irriduhom sodi qegħdin insaħħuhom bir-relazzjoni tagħna ma' Ġesù? Qegħdin nitolbu u nirċievu s-sagramenti? Jew kollox abandonment? Imbagħad mhux bilfors li meta jħabbtu l-imwieġ fuq ħajjitna jkissruna?

Xi rridu eżatt mill-ħajja?

PATRI MARIO ATTARD,
il-Marsa